

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE SANIDADE

ESCOLA UNIVERSITARIA DE ENFERMARÍA A CORUÑA

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

GRADUADO/A EN ENFERMARÍA

REGULAMENTO DO TRABALLO FIN DE GRAO

INDICE

	<u>Páxina</u>
EXPOSICIÓN DE MOTIVOS	3
OBXECTIVOS E ÁMBITO DE APLICACIÓN	3
NATUREZA E CARACTERÍSTICAS DO TFG	3
DIRECCIÓN ACADÉMICA DO TFG	4
OFERTA DE TEMAS E TIPOS DE TRABALLO	4
TRIBUNAIS DE AVALIACIÓN	5
CONVOCATORIAS E OPORTUNIDADES	5
PRESENTACIÓN E DEFENSA DOS TFG	6
AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓNS	7
MATRICULA , CALENDARIO ACADÉMICO E ACTAS	8
CONSULTA E PUBLICACIÓN DOS TFG	8
ANEXOS	
ANEXO I: SOLICITUDE DE ASIGNACIÓN DE DIRECTOR/A	9
ANEXO II: PORTADA DO TRABALLO DE FIN DE GRAO	11
ANEXO III: ACTA DA DEFENSA E AVALIACIÓN	13
ANEXO IV: INSTRUCCIÓNS PARA A ELABORACIÓN DO TFG	15

REGULAMENTO DO TRABALLO DE FIN DE GRAO

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O Real decreto 1393/2007 establece no artigo 12.3, situado no capítulo 3, que se dedica ás ensinanzas oficiais de grao, que «estas ensinanzas concluirán coa elaboración e defensa dun traballo de fin de grao (TFG)».

No artigo 12.7 engádesse que «o traballo de fin de grao terá entre 6 e 30 créditos, deberá realizarse na fase final do plan de estudos e estar orientado á avaliación de competencias asociadas ao título», sen se recoller ningunha outra disposición sobre o proceso de elaboración e avaliación que, en consecuencia e no exercicio da súa autonomía, deberá ser regulado por cada universidade.

En cada plan de estudos, coa supervisión académica do centro correspondente, establecerase a forma de realización, a titorización e os procedementos de avaliación do dito traballo, que deberá orientarse á avaliación das competencias asociadas ao título.»

1. OBXECTO E ÁMBITO DE APLICACIÓN

1.1. Este regulamento contén as directrices relativas á definición, realización, defensa, cualificación e tramitación administrativa dos TFG marcados no plan de estudos de Graduado en Enfermaría que se imparten neste centro, de acordo coas *Directrices para a elaboración de regulamentos relativos ao traballo de fin de grao nos graos da UDC*, aprobadas polo Consello de Goberno de 22 de xullo de 2011.

1.2. O contido deste regulamento complétase co resto de normativas, regulamentacións e procedementos da UDC que se atoparen en vigor e que se referiren, entre outros aspectos, a matrícula, defensa, ao sistema de avaliación, ao recoñecemento e á transferencia de créditos, así como á mobilidade de estudantes.

1.3. A Comisión de Organización Académica (COA) será o órgano encargado de xestionar todo o proceso relativo aos TFG e asegurar a aplicación deste regulamento segundo o acordado na Xunta de Escola.

1.4. O TFG consta de 6 créditos que se realizarán no segundo cuadrimestre do cuarto curso. Polo tanto, estes estudos concluirán coa elaboración e defensa do Traballo de Fin de Grao que estará orientado á avaliación das competencias asociadas ao título, tal como prevé a ORDEN CIN/2134/2008 polo que se establecen os requisitos para a verificación dos títulos universitarios oficiais que habilitan para o exercicio da profesión de enfermeira/o.

2. NATUREZA E CARACTERÍSTICAS DO TFG.

2.1. O Traballo de Fin de Grao consiste na realización por parte do alumnado dun traballo individual tutelado. Estará orientado á adquisición das seguintes competencias:

- Capacidade para integrar os coñecementos, habilidades e actitudes adquiridas.
- Capacidade para utilizar as mellores evidencias científicas.
- Capacidade para contribuír a investigación nos coidados de Enfermaría.
- Capacidade para profundar nas temáticas de interese.
- Capacidade para formular, deseñar e xestionar proxectos.

2.2. O nivel de complexidade do TFG deberá posibilitar que o/a estudante o realice no número de horas equivalentes aos 6 créditos ETCS asignados no plan de estudos.

2.3. Para a defensa e avaliación do TFG o estudantado debe ter superado o resto dos créditos do título.

2.4. O TFG non ten a natureza dun traballo investigador. Con todo, a titularidade dos dereitos de propiedade intelectual, se for o caso, corresponderá a quen o realizar segundo queda recollido no apartado h) do artigo 8 do RD 1791/2010 do 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do estudante universitario salvo que se establecer doutra maneira no documento de asignación do TFG que cada estudante debe asinar, nos termos e coas condicións previstas na lexislación vixente.

3. DIRECCIÓN ACADÉMICA DO TFG

3.1. O TFG será dirixido por un membro do profesorado da Escola con docencia no plano de estudos do título de grao.

Tal profesor/a será responsable de:

- a) Orientar no desenvolvemento do TFG.
- b) Realizar o seguimento da elaboración do TFG e velar polo cumprimento dos obxectivos fixados.
- c) Autorizar a presentación e defensa do TFG.

3.2. O TFG poderá ser dirixido por un máximo de dúas persoas. De ser o caso, o/a estudante deberá presentar unha solicitude para a súa aprobación pola COA. Nesta solicitude deberá constar a conformidade do director/a.

4. OFERTA DE TEMAS DOS TFG E TIPOS DE TRABALLOS

4.1. Os temas ou as liñas dos TFG, deberán adscribirse os seguintes campos temáticos:

Bloque I.- Práctica profesional, ética e legal.

Bloque II.- Educación e bases teóricas e metodolóxicas da Enfermaría.

Bloque III.- Prestación e xestión de coidados de enfermaría nos distintos ámbitos da práctica.

Bloque IV.- Comunicación terapéutica e relacións interpersoais

4.2. A COA aprobará e publicará un documento cos temas e número máximo de estudantes que poden dirixir cada profesor/a.

4.3. O estudantado, no prazo que o centro establecer, solicitará a asignación por orde de preferencia de tres directores/as e temas ou liñas (Anexo I).

4.4. A COA aprobará unha proposta de asignación provisional. O expediente académico utilizarase como criterio para dirimir as prioridades na elección de tema e director/a. Coa publicación da proposta provisional establecerase un período de reclamacións.

4.5. A COA publicará a listaxe definitiva unha vez resoltas as reclamacións. Calquera modificación posterior terá que efectuarse de común acordo entre o alumnado e o profesorado afectado. En calquera caso, sempre que a COA o autorizar.

4.6. Se o alumnado realizase a matrícula no período ordinario, os procedementos establecidos nas epígrafes 4.2, 4.3 e 4.4 deberán estar finalizados antes do 30 de novembro.

Se o alumnado se matricula no período de ampliación da matrícula, no mes de febreiro, os procedementos establecidos nas epígrafes 4.2, 4.3 e 4.4 deberán estar finalizados antes do 30 de marzo.

4.7. Os estudantes poderán elixir entre os seguintes tipos de traballos:

- **Traballo de revisión bibliográfica.**
Permite aos estudantes identificar, analizar e resumir a literatura existente para determinar o coñecemento actual sobre un tema, área ou problema.
- **Deseño proxecto de investigación.**
Permite aos estudantes realizar o deseño dun estudo co obxectivo de definir coidadosamente cada unha das partes que debe conter un traballo científico.
- **Traballos de investigación.**
Permite aos estudantes explorar, describir e analizar fenómenos relacionados coa actividade profesional.
- **Estudio de caso.**
Permite aos estudantes realizar a análise minuciosa dun caso para comprender en profundidade o problema de estudo.

5. TRIBUNAIS DE AVALIACIÓN

5.1. A COA seleccionará de entre todos os docentes os membros de cada tribunal avaliador e os estudantes asignados a cada un dos tribunais.

5.2. Cada tribunal estará formado por tres profesores/as que exercerán como presidente, secretario/a, vogal. O/a director/a do TFG non poderá formar parte do tribunal.

5.3. A COA establecerá as datas para a defensa dos TFG segundo períodos do calendario académico da UDC.

5.4. A Secretaría Académica será a encargada de publicar lugar, data e horario da defensa dos TFG, segundo o acordado pola COA. Esta publicación farase cunha antelación mínima de 5 días naturais á defensa.

6. CONVOCATORIAS E OPORTUNIDADES.

6.1. Para a súa defensa e avaliación, o estudante disporá dunha convocatoria con dúas oportunidades en cada curso académico, tendo en conta que a consideración de “Non Presentado” (NP) non esgota oportunidades, agás no caso de adianto de oportunidade (previsto no apartado 5 do artigo 19.º das Normas de avaliación, revisión e reclamacións das cualificacións dos estudos de Grao e Mestrado Universitario).

6.2. De forma excepcional e sempre que o estudante non teña pendente máis que a superación do TFG para rematar os seus estudos, poderá defendelo no período establecido para a **primeira edición**. Aquel

estudante que non supere a defensa do TFG na referida oportunidade, poderá utilizar como **segunda oportunidade**, ao seu criterio, **tan só unha** das edicións establecidas nese mesmo curso académico.

6.3. A **segunda edición** de defensa e avaliación dos TFG realizarase nos meses de xuño/xullo, nas datas que estableza o Centro de acordo ó período establecido no calendario académico da UDC.

6.4. A **terceira edición** de defensa e avaliación realizarase no mes setembro, nas datas que estableza o Centro de acordo ó período establecido no calendario académico da UDC.

7. PRESENTACIÓN E DEFENSA DOS TFG

7.1. Para optar a defensa e avaliación de TFG o estudante deberá presentar, na unidade administrativa do Centro, **un exemplar do traballo finalizado en versión electrónica** (USB identificado mediante copia da portada do TFG).

Instrucións relativas á presentación dos TFG.

- O traballo deberá estar redactado en galego ou en castelán.
- Os traballos contarán cunha extensión mínima de 15 páxinas e un máximo de 50 páxinas, (incluídos ANEXOS) en formato A-4. O tamaño da letra será uniforme en todo o texto (Arial 12 puntos) e o entreliñado utilizado será de 1,5.
- As marxes axustaranse ás seguintes dimensións: superiores e inferiores de 3 cm., lateral esquerdo de 4 cm. e lateral dereito de 3 cm.
- O texto debe estar paxinado na marxe inferior.
- No pé de paxina debe incluírse o título do traballo, que non ocupará mais dunha liña. En caso de títulos longos incluírse un título abreviado.
- O documento do Traballo de Fin de Grado incluírá obrigatoriamente:
 - Portada do Traballo de Fin de Grado. Realizarase cumprimentando o Anexo II (portada do Traballo de Fin de Grao)
 - Índice. En folla aparte especificarase os títulos e subtítulos que iran numerados na marxe esquerda, e paxinados na dereita.
 - Resumo: Estará redactado en galego, castelán e inglés.
 - O documento tamén poderá incluír:
 - Figuras. Serán citadas no texto e a súa inclusión debe estar plenamente xustificada. Cada figura irá numerada na orde de citación no texto e acompañada dun pé de figura no que se explique brevemente o que se pretende ilustrar.
 - Táboas. Ó igual que as figuras citarase no texto e a súa inclusión debe estar plenamente xustificada. Cada táboa irá numerada, independentemente das figuras, na orde de citación no texto e acompañarase dun breve título ilustrativo.
 - Abreviaturas. Deben especificarse só a primeira vez que se utilizan no texto.

7.2. As datas de entrega serán:

Primeira edición. (xaneiro/febreiro), para os estudantes que só teñan pendentes o TFG, a data límite de entrega será o día de remate do período de avaliación para a primeira oportunidade, segundo o establecido no calendario académico da UDC.

Segunda edición (xuño/ xullo), a data límite de entrega será o día de remate do período de avaliación para a primeira oportunidade, segundo o establecido no calendario académico da UDC .

Terceira edición (setembro), a data límite de entrega será o día de remate do período de avaliación para a segunda oportunidade, segundo o establecido no calendario académico da UDC.

7.3. Para realizar a defensa o estudante deberá facer a solicitude a través da Secretaría Virtual, na que indicará o momento de defensa elixido.

7.4. O estudantado defenderá o seu TFG de xeito público e presencial. No caso de que a/o estudante solicite, de forma motivada e acreditada, defender o TFG de forma non presencial, cumprirá que o faga ante a COA. Isto sempre que se dean as condicións legais, técnicas, administrativas e económicas que permitan a súa autorización.

7.5. A presentación e defensa dos TFG poderán efectuarse en calquera dos idiomas empregados no proceso formativo, de acordo co disposto na memoria de verificación do título.

7.6. Cada estudante disporá dun tempo máximo de 10 minutos de exposición, poderá axudarse de medios informáticos e audiovisuais. Con posterioridade, terá que responder aos requirimentos que puideren formularlle os membros do tribunal.

7.7. O plaxio total ou parcial do traballo considerarase unha falta grave.

8. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

8.1. O tribunal establecerá a cualificación aplicando os criterios de avaliación descritos da guía docente. A/O Secretaria/o do Tribunal cumprimentará e asinará a correspondente Acta de Cualificación, que se fará pública antes de que transcorran 72 horas dende a defensa do traballo.

8.2. A cualificación outorgarase en función da seguinte escala numérica establecida no Real Decreto 1125/2003, de 0 a 10, con expresión dun decimal, terá que engadírselle a correspondente cualificación cualitativa:

- a) 0-4,9 suspenso
- b) 5,0-6,9 aprobado
- c) 7,0-8,9 notable
- d) 9,0-10 sobresaliente

8.3. Poderá acceder á mención de matrícula de honra o estudantado que obtiver unha cualificación igual ou superior a 9,0 puntos, segundo o criterio do tribunal avaliador.

8.4. A revisión e/ou reclamación das cualificacións finais dos TFG levaranse a cabo de conformidade co previsto na normativa da UDC.

9. MATRÍCULA, CALENDARIO ACADÉMICO E ACTAS

9.1. A matrícula dos TFG realizarase dentro do prazo xeral de matrícula establecido pola UDC, ou no período de ampliación da matrícula se o/a alumno/a reúne os requisitos para poder realizar esta modalidade de matrícula, mediante o aboamento dos prezos públicos que corresponderen aos 6 créditos asignados ao TFG.

9.2 Para formalizar a matrícula do TFG, as/os estudantes deberán reunir os requisitos establecidos na normativa da UDC.

9.3. O Centro, atendendo a criterios de programación docente, establecerá a realización das defensas dos TFG dentro dos prazos marcados no calendario académico que aprobar o Consello de Goberno.

9.4. O peche e entrega das actas de avaliación dos TFG aterase ao previsto no calendario académico aprobado polo Consello de Goberno da UDC.

10. CONSULTA E PUBLICACIÓN DOS TFG

10.1. A COA seleccionará os traballos que serán publicados no Repositorio Institucional da UDC (RUC).

10.2. No caso de que a/o estudante non autorice o depósito e a publicación do TFG no RUC, deberá solicitalo previamente a través da secretaría virtual.

ANEXO I:

SOLICITUDE DE ASIGNACIÓN DE DIRECTOR/A E TEMA

TRABALLO FIN DE GRAO – Curso académico 20__-20__

D/ª.....

con DNI..... Teléfono.....

Correo electrónico.....

SOLICITA:

A asignación de Director/a e tema para a realización do TFG, por orde de preferencia.

- Director/a / Tema 1º:

- Director/a / Tema 2º:

- Director/a / Tema 3º:

A Coruña, a.....de.....de 20....

SR/A PRESIDENTE/A DA COMISIÓN DE ORGANIZACIÓN ACADÉMICA DA ESCOLA UNIVERSITARIA DE ENFERMARÍA A CORUÑA

ANEXO II:

PORTADA DO TRABALLO FIN DE GRAO

GRAO EN ENFERMARÍA

Curso académico 20__-__

TRABALLO FIN DE GRAO

Título (Arial 18, negriña, minúsculas, interliñado 1,5)

Nome e apelidos (Arial 14, negriña, minúsculas)

Director/a:

Presentación do traballo (mes/ano) (Arial 12, negriña, minúsculas)

ESCOLA UNIVERSITARIA DE ENFERMARÍA A CORUÑA

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

ANEXO III:

ACTA DA DEFENSA E AVALIACIÓN

TRABALLO FIN DE GRAO – Curso académico 20__-20__

ACTA DA DEFENSA E AVALIACIÓN

O Tribunal constituíuse ás _____ horas do día ____ / ____ / ____ cos seguintes membros:

Presidente/a: _____

Secretario/a: _____

Vogal 1º: _____

Suplente: _____

O/A Presidente inicia a sesión ás _____ horas para a avaliación do Traballo de Fin de Grao

Alumno/a:

Título do traballo de fin de grao :

O tribunal outorga a seguinte cualificación :

NUMÉRICA:	CUALITATIVA:
------------------	---------------------

A Coruña, a ____ de _____ de 20__

O/A Presidente/a

O/A Secretario/a

Vogal 1º

Asdo.: _____

Asdo.: _____

Asdo. _____

Selo da Escola Universitaria de Enfermaría A Coruña

ANEXO IV:

INSTRUCCIÓNS PARA A ELABORACIÓN DO TRABALLO FIN DE GRAO

INSTRUCCIÓNS PARA A ELABORACIÓN DO TRABALLO FIN DE GRAO.

TRABALLO DE REVISIÓN BIBLIOGRÁFICA. APARTADOS:

1. RESUMO. Será informativo e estará estruturado segundo os seguintes apartados: Introducción, obxectivos, desenvolvemento, discusión, conclusións e palabras clave.
2. INTRODUCCIÓN: Presentará a problemática ou a necesidade do tema a revisar, os antecedentes e o estado actual do tema.
3. DEFINICIÓN DE OBXECTIVOS: Presentará os obxectivos da revisión.
4. DESENVOLVEMENTO Describirá as bases de datos e fontes documentais, as estratexias de busca (descritores e palabras claves) e os criterios de selección e valoración dos documentos seleccionados
5. Presentará os aspectos mais salientables dos artigos revisados e unha síntese discutida e argumentada dos resultados.
6. DISCUSIÓN/ CONCLUSIÓN: Presentará as conclusións extraídas dos datos e artigos revisados, e a proposta de novas liñas de investigación, se proceder.
7. BIBLIOGRAFÍA: Presentará as referencias bibliográficas dos documentos utilizados segundo as indicacións da normativa Vancouver.

DESEÑO DE PROXECTOS DE INVESTIGACIÓN. APARTADOS:

1. RESUMO. Será informativo e estará estruturado segundo os seguintes apartados: Introducción, obxectivos, metodoloxía, dificultades e limitacións do estudo, beneficios ou apartacións e palabras clave.
2. INTRODUCCIÓN: Presentará a problemática do tema de estudo, os antecedentes e o estado actual do tema.
3. DEFINICIÓN DE HIPÓTESE E OBXECTIVOS: Presentará de xeito claro e conciso a hipótese e os obxectivos de investigación, tendo en conta a relevancia para a enfermaría e a súa factibilidade.
4. METODOLOXÍA: Describirá o tipo de deseño, ámbito do estudo, poboación /mostra do estudo (criterios de inclusión, criterios de exclusión), variables, ferramentas ou técnicas de recollida de datos, e as probas, procesos ou métodos de análise dos datos.
5. LIMITACIÓNS E BENEFICIOS: Describirá as posibles limitacións e beneficios que aportará o estudo.
6. CRONOGRAMA: Describirá de forma xeral o plan de traballo previsto para a realización do estudo.

7. MEMORIA ECONÓMICA: Describirá de forma xeral o presuposto necesario para a realización do proxecto.
8. CONSIDERACIONES ÉTICAS: Presentará os formularios que se requiran para levar a cabo o estudo nos que se incluírá a información esencial.
9. BIBLIOGRAFÍA: Presentará as referencias bibliográficas dos documentos utilizados segundo as indicacións da normativa Vancouver.

ESTUDO OU TRABALLO DE INVESTIGACIÓN. APARTADOS:

1. RESUMO. Será informativo e estará estruturado segundo os seguintes apartados: Introducción, obxectivos, metodoloxía, resultados, discusión e conclusións, e palabras clave.
2. INTRODUCCIÓN: Presentará a problemática do tema de estudo, os antecedentes e o estado actual do tema.
3. DEFINICIÓN DE HIPÓTESE E OBXECTIVOS: Presentará de xeito claro e conciso a hipótese e os obxectivos de investigación, tendo en conta a relevancia para a enfermaría e a súa factibilidade.
4. METODOLOXÍA: Describirá o tipo de deseño, ámbito do estudo, poboación /mostra do estudo (criterios de inclusión, criterios de exclusión), variables, ferramentas ou técnicas de recollida de datos e as probas, procesos ou métodos de análise dos datos.
5. RESULTADOS: Presentará, de xeito claro, os resultados relativos ó problema de investigación. Poderá incluír táboas ou figuras para reproducir os resultados.
6. DISCUSIÓN E CONCLUSIÓN: Presentará a interpretación dos resultados e conclusións extraídas da análise dos mesmos.
7. CONSIDERACIÓN ÉTICAS: Presentará a aprobación do Comité ético de Galicia para a realización do estudo.
8. BIBLIOGRAFÍA: Presentará as referencias bibliográficas dos documentos utilizados segundo as indicacións da normativa Vancouver.

ESTUDO DE CASO. APARTADOS:

1. RESUMO. Será informativo e estará estruturado segundo os seguintes apartados: Introducción, obxectivos, desenvolvemento, discusión e conclusións, e palabras clave.
2. INTRODUCCIÓN, DEFINICIÓN DE OBXECTIVOS: Presentará elementos que contextualicen a situación clínica, problema de saúde ou terapéutica do caso ou do plano de cuidados estándar e a xustificación da elección (frecuencia, orixinalidade, gravidade, impacto socioeconómico, calidade de vida..) Definirá de xeito claro e conciso os obxectivos.
DESENVOLVEMENTO: Describirá o ámbito e o período onde se desenvolve o caso e explicará tanto as fontes como os instrumentos para a recolleita da información. A posible estrutura pode ser: valoración, diagnóstico e complicacións potenciais, planificación/ execución, avaliación dos resultados /seguimento.
3. DISCUSIÓN E CONCLUSIÓN: Presentará as cuestións relevantes acontecidas durante o proceso, a interpretación dos resultados e as implicacións para a práctica clínica, así como as posibles liñas de investigación futuras.
4. CONSIDERACIÓN ÉTICAS: Garantirase a confidencialidade dos datos segundo contempla a Lei 3/2018, de 5 de decembro, de Protección de Datos Personais e garantía dos dereitos dixitais.
5. BIBLIOGRAFÍA: Presentará as referencias bibliográficas dos documentos utilizados segundo as indicacións da normativa Vancouver.